

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm: harvesterioperaatori ja forvarderioperaatori 4. taseme kutsekeskhariduse taotlejad

Õppevorm: statsionaarne

Moodul nr 6	<i>Metsamasinat juhtimine ja seadistamine</i>	<i>mooduli maht 6 EKAPit, sellest 2 EKAPit lõimitud õpe (1 EKAP matemaatika, 1 EKAP füüsika)</i>
Mooduli vastutaja:	Peeter Lips	
Mooduli õpetajad:	Peeter Lips, Heido Pärtel	
Mooduli eesmärk:	Õpilane valmistatakse ette kasutama metsamasinaid säästlikult, seadistama masina parameetreid ja kasutama pardaarvutit	
Nõuded mooduli alustamiseks:	Puuduvad	
Nõuded mooduli lõpetamiseks:	Moodul hinnatakse eristavalt. Erialase matemaatika ja erialase füüsika osakaal kummalgi 0,2, metsamasinat juhtimise ja seadistamise osakaal 0,6.	
Õpiväljundid (ÕV)	1. kontrollib masinate korrasolekut ning juhib nende hüdromanipulaatoreid ja liikumist maastikul, arvestades looduslike tingimusi ning ratsionaalsuse põhimõtet	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib masina tehnilist seisukorda enne töö alustamist • käivitab mootori, arvestades ilmastikutingimustega • demonstreerib metsamasinat juhtimisoskust erinevates tingimustes • juhib hüdrotõstukit, rakendades säästlike töövõtteid • kasutab lisaseadmeid (diferentsiaalilukud, vints, sahk) ja varustust (ketid, linnid), lähtudes maastiku ja pinnase eripärast

	2. seadistab asjakohaselt masinate seadeväärtusi	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab seadeväärtuste seadistamise põhimõtteid • seadistab metsamasina seadeväärtused sobivateks, arvestades ergonoomiat ja töö iseloomu • seostab seadeväärtuste muutmist töö- ülesande ja eeldatavate töötulemustega
--	--	--

Mooduli maht kokku 156 tundi: sellest 132 tundi on kontaktõpe, millest 42 tundi on lõimitud üldainete kontaktõpe; ja 24 tundi on iseseisev töö

Teemad, alateemad	K	IT	L ¹	P	ÕV nr	Õppemeetodid	Hindamine	Hindamis-meetodid	Hindekriteeriumid		
									Lävend (3 või arvestatud)	4	5
Metsamasinate juhtimine ja seadistamine	90	14	0	0	1; 2						
1. Metsamasina ehitus	30	3	0	0	1; 2	Loeng. Praktiline harjutus.	Eristav	Praktiline ülesanne	Loetleb metsamasina tähtsamad seadmed ja mehhanismid ning näitab neid masinal	Lisaks: t oskab seletada tähtsamate seadmete ja mehhanismide ehitust	Lisaks: selgitab metsamasina tähtsamate seadmete ja mehhanismide seoseid ja sõltuvust üksteisest
2. Hüdromanipulaator	15	3	0	0	1; 2	Loeng. Praktiline harjutus.	Eristav	Praktiline ülesanne	Kirjeldab hüdromanipulaatoreid ja kasutamisoskust	Lisaks: demonstreerib hüdromanipulaatori kasutamisoskust vasta-valt	Lisaks: viib läbi hüdromanipulaatori igapäevahooldust

¹ K-kontaktõpe; IT-iseseisev töö; L-kontaktõppest lõimitud õpe; P-ettevõttepraktika

										töö- juhendile	
3. Liikumissuunad	10	3	0	0	1; 2	Loeng. Praktiline harjutus.	Eristav	Praktiline ülesanne	Demonstreeri b metsamasina juhtimisoskus t lihtsates tingimustes	Demonst- reerib metsama- sinate juhtimis- oskust erineva-tes tingi-mustes	Demonst- reerib metsama- sinate juhtimis- oskust keerulistes tingimustes
4. Lisaseadmete kasutamine	15	2	0	0	1; 2	Loeng. Praktiline harjutus.	Eristav	Praktiline ülesanne	Kirjeldab ja vahetab iseseisvalt metsamasina ketid, linnid ratastel lähtudes maastiku ja pinnase eripärast	Lisaks: kasutab lisasead- meid (diferent- siaalilu-kud, vints, sahk) lähtudes maastiku ja pinnase eripärast	Lisaks: loetleb eriotstarbe- lisi lisasead- meid ja kir- jeldab nende otstarvet. Valib ja kasutab lisaseadmeid vastavalt tingimustele
5. Metsamasina seadistamine	20	3	0	0	1; 2	Loeng. Praktiline harjutus.	Eristav	Praktiline ülesanne	Teeb metsamasina käivituseelse kontrolli ja käivitab mootori	Lisaks: seadistab hüdromanipulaato- ri	Lisaks: seadistab pardaarvutis tööprotses- side seade- väärtused vastavalt lähteülesan- dele
Füüsika	22	4	22	0	1						

<p>1. Metalli soojuspaisumine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metalli soojendamisel tekkivad muutused. 	8	2	8	0	1	Esitlus	Eristav	Kontrolltöö mooduli lõpus	Mõistab metalli soojuspaisumise olemust ning üldisi seaduspärasusi. Saab hakkama teemaga seotud füüsikaalaste põhitermine selgitamisega.	Lisaks: kasutab teema selgitamisel korrekset füüsika-keelt.	Lisaks: toob metallide soojuspaisumise kohta elulisi näiteid ja selgitab neid.
<p>2. Rõhk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsamasinate rõhk pinnasele roomikutega ja ilma. 	4	1	4	0	1	Esitlus. Arvutusülesannete lahendamine	Eristav	Kontrolltöö mooduli lõpus	Arvutab rõhud; ühikute teisendamisel vajab abi.	Arvutab rõhud; vajadusel teisendab iseseisvalt ühikud.	Lisaks: selgitab teemat praktiliste näidete abil.
<p>3. Ainete tihedus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puidu tihedus. 	4	0	4	0	1	Arvutusülesannete lahendamine	Eristav	Kontrolltöö mooduli lõpus	Selgitab tiheduse mõistet. Arvutab puidu tiheduse alusel puidu massi, ühikute teisendamisel vajab abi.	Arvutab tiheduse alusel puidukooguse massi. Vajadusel teisendab iseseisvalt ühikud.	Lisaks: Toob näiteid massi ja tiheduse seoste ning nende seoste rakendamise kohta teistest valdkondadest.
<p>4. Kangi seadused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kangi seadused metsamasinate juures. • Noole tõstejõud. 	6	1	6	0	1	Esitlus. Arutelu. Arvutusülesannete lahendamine	Mitteeristav	Ülesanne	Selgitab kangi seaduspärasusi, kirjeldab tõepäraselt noole tõstejõudu erinevates asendites ning kaalu jaotust tõstuki liikumise ulatuses.		

• Kaalu jaotus tõstuki liikumise ulatuses.										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kasutatav kirjandus:

Masinate tehnilised juhendmaterjalid

Laas, Uri, Valgepea „Metsamajanduse alused“ Tartu Ülikooli kirjastus 2011

Õpetaja koostatud õppeülesanded